

La Paradoxa del No

Carlos Pazos

George Brecht

Robert Filliou

**barcelona
gallery
weekend**

18.09.2025

En el marc del programa *Flash* del Barcelona Gallery Weekend, ADN Galeria presenta *La Paradoxa del No*, una exposició col·lectiva que inclou obres de Carlos Pazos, George Brecht i Robert Filliou. L'exposició, que compta amb un text de sala escrit per Manuel Borja-Villel, quedarà oberta al públic a partir del dijous 18 de setembre a les 12 h.

Com evitar que una obra d'art es transformi en **mercaderia**? Necessita el món més objectes? S'han de continuar **produint compulsivament** coses i experiències? Aquestes eren algunes preguntes que no pocs pensadors i activistes es van plantejar en la dècada dels anys seixanta, quan va esdevenir evident que l'economia i les relacions socials giraven entorn del consum. La vida no s'organitzava al voltant de la fàbrica, sinó del centre comercial. I un nou proletariat, sense horaris fixos i amb apparent llibertat, va començar a ocupar l'esfera pública, transformada ara en un espai de publicitat.

Robert Filliou, Georges Brecht i altres, com Dieter Roth, Dorothy Iannone o Marcel Broodthaers, van conformar un teixit d'artistes que, des de diverses perspectives i modes de fer, van proposar alternatives a un present en el qual no es reconeixien, creant una potent i activa comunitat, situada entre Anvers, Amsterdam, Dusseldorf i Colònia. **Carlos Pazos** no va participar d'aquesta xarxa. Però, les inquietuds dels autors esmentats vibren en el seu treball.

Els artistes esmentats van inventar formes a partir del que ja existia. El treball de Pazos és, referent a això, exemplar. Col·lecciona apressadament tot tipus d'efectes: ninots, mobles, llibres, postals, etc. Els extreu del món, resignificant-los. Un Mickey Mouse o una vista turística tenen per a ell un abast determinat. L'espectador pot aproximar-s'hi més o menys, intuir la presència d'una idea o emoció. Encara així, és conscient de l'opacitat d'una obra que es resisteix a ser aprenguda, ja que no té

funció, ni utilitat. El que és poètic sorgeix del que la societat ja no vol ni entén.

Concretament i per a aquesta exposició, les obres dels tres artistes s'organitzen en base a quatre línies de treball no explícites, però fàcilment identificables: **L'escriptura, la música, el cos sexualitzat i el menjar**. Són quatre llenguatges (o quatre formes d'organitzar el llenguatge) que tenen una relació privilegiada amb l'absència i la negació. En elles el concepte de mercaderia hi és i no hi és, desmentint-se obsessivament. Els tres artistes la sublimen per poder abandonar-la com a deixalla. Exemples d'això són obres amb una clara referència musical, com és el cas de **Flute Solo** (1962) de Brecht, que va ser un seguidor avantatjat de John Cage i va fer de la partitura un element central en el seu treball.

D'altra banda, un clar exemple de la imatge del cos sexualitzat, la trobem en la sèrie de postals **Fucking Europe** (1949) de Carlos Pazos, replete de dibuixos sexuals i convertides en collage juntament amb els segells. Aquestes peces entren en diàleg amb **Monsters are inofensive** (1967) de Robert Filliou, Daniel Spoerri i Roland Topor. Una altra sèrie de fotografies en format postal replete de gorgots irreverents que exploren temes com la sexualitat i la censura del cos. El menjar està també molt present al llarg de l'exposició, amb diverses botelles en obres com a **Madame Brulée** (2023) de Carlos Pazos o l'objecte paradoxal que conforma **The Bottle Bottle-Opener** (1966-1980) de Brecht.

En totes aquestes obres observem que el **joc, l'aleatorietat, el caprici i l'humor** són trets característics de George Brecht, Robert Filliou i Carlos Pazos. D'aquí també que la seva posició -política- vers qüestions esmentades, com la mercaderia i **l'economia de l'art**, no doni com a resultat un **activisme contestatarí** que aposti per la confrontació directa, sinó més aviat una forma d'estar en el món sibil·lina, entestada en ajornar el moment crucial on el fet artístic té lloc. D'aquí el paper important que tenen els **actes col·lectius com a procés creatiu**: la correspondència, mail art, trobades artístiques organitzades com a *happenings* que finalment no tenen lloc, etc. Una mostra d'això és, l'obra de Filliou juntament amb Emmett Williams, **Spaghetti Sandwich** (1971), es troba en la intersecció de categories de menjar i escriptura, transformant un tovalló de tela en una peça amb text compost per parts escrites a mà i parts mecanografiades del programa d'esdeveniments en la Galerie Raymond Cordier.

Les pràctiques de Brecht, Filliou i Pazos se situen **fora de les disciplines**. Es diria amb Maurice Blanchot que per a aquests autors el fet artístic és l'experiència del que no es deixa sostreure, d'allò que sent present no passa, perquè és sol trànsit. L'art és un fenomen transicional. Genera en l'espectador una il·lusió que li impulsa a relacionar-se amb els altres i amb un entorn que, encara que exterior, no es percep com a aliè. **Estem davant tres artistes de dues generacions distintes, que han percebut els problemes de la nostra època, i la necessitat d'escapar al sistema de l'art.** No han buscat fer una obra d'art, sinó deixar de fer-la.

L'exposició s'inaugurarà el dia 18 de setembre a les 12h en ADN Galeria (C/ de Mallorca, 205, L'Eixample, 08036 Barcelona).

La Paradoja del No

Carlos Pazos
George Brecht
Robert Filliou

**barcelona
gallery
weekend**

18.09.2025

En el marco del programa *Flash* del Barcelona Gallery Weekend, ADN Galeria presenta *La Paradoja del No*, una exposición grupal que incluye obras de Carlos Pazos, George Brecht y Robert Filliou. La exposición, que cuenta con un texto de sala escrito por Manuel Borja-Villel, quedará abierta al público a partir del jueves 18 de septiembre a las 12 h.

¿Cómo evitar que una obra de arte se transforme en **mercancía**? ¿Necesita el mundo más objetos? ¿Se han de seguir **producido compulsivamente** cosas y experiencias? Estas eran algunas preguntas que no pocos pensadores y activistas se plantearon en la década de los años sesenta, cuando devino evidente que la economía y las relaciones sociales giraban en torno al consumo. La vida no se organizaba alrededor de la fábrica, sino del centro comercial. Y un nuevo proletariado, sin horarios fijos y con aparente libertad, empezó a ocupar la esfera pública, transformada ahora en un espacio de publicidad.

Robert Filliou, Georges Brecht y otros, como Dieter Roth, Dorothy Iannone o Marcel Broodthaers, conformaron un tejido de artistas que, desde diversas perspectivas y modos de hacer, propusieron alternativas a un presente en el que no se reconocían, creando una potente y activa comunidad, situada entre Amberes, Ámsterdam, Dusseldorf y Colonia. **Carlos Pazos** no participó de esta red. Pero, las inquietudes de los autores mencionados vibran en su trabajo.

Los artistas mencionados inventaron formas a partir de lo que ya existía. El trabajo de Pazos es, a este respecto, ejemplar. Colecciona de modo acuciante todo tipo de efectos: muñecos, muebles, libros, postales, etc. Los extrae del mundo, resignificándolos. Un Mickey Mouse o una vista turística tienen para él un alcance determinado. El espectador puede aproximarse más o menos, intuir la

presencia de una idea o emoción. Aún así, es consciente de la opacidad de una obra que se resiste a ser aprehendida, puesto que no tiene función, ni utilidad. Lo poético surge de lo que la sociedad ya no quiere ni entiende.

Concretamente y para esta exposición, las obras de los tres artistas se organizan en base a cuatro líneas de trabajo no explícitas, pero fácilmente identificables: **La escritura, la música, el cuerpo sexualizado y la comida**. Son cuatro lenguajes (o cuatro formas de organizar el lenguaje) que tienen una relación privilegiada con la ausencia y la negación. En ellas el concepto de mercancía está y no está, desmintiéndose obsesivamente. Los tres artistas la subliman para poder abandonarla como desecho. Ejemplos de esto son obras con una clara referencia musical, como es el caso de *Flute Solo* (1962) de Brecht, que fue un seguidor aventajado de John Cage e hizo de la partitura un elemento central en su trabajo.

Por otro lado, un claro ejemplo de la imagen del cuerpo sexualizado, la encontramos en la serie de postales *Fucking Europe* (1949) de Carlos Pazos, repletas de dibujos sexuales y convertidas en collage junto con los sellos. Estas piezas entran en dialogo con *Monsters are inofensive* (1967) de Robert Filliou, Daniel Spoerri y Roland Topor. Otra serie de fotografías de tamaño postal repletas de garabatos irreverentes que exploran la sexualidad y la censura del cuerpo. La comida está también muy presente a lo largo de la exposición, con diversas botellas en obras como *Madame Brulée* (2023) de Carlos Pazos o el objeto paradójico que conforma *The Bottle Bottle-Opener* (1966-1980) de Brecht.

En todas estas obras observamos que **el juego, la aleatoriedad, el capricho y el humor** son disparos característicos de George Brecht, Robert Filliou y Carlos Pazos. De aquí también que su posición - política- hacia cuestiones mencionadas, como la mercancía y la **economía del arte**, no dé como resultado un **activismo contestatario** que apuesta por la confrontación directa, sino más bien una forma de estar en el mundo sibilina, emperrada al aplazar el momento crucial donde el hecho artístico tiene lugar. De aquí el papel importante que tienen los **actos colectivos como proceso creativo**: la correspondencia, mail arte, encuentros artísticos organizados como happenings que finalmente no tienen lugar, etc. Otro ejemplo, la obra de Filliou junto con Emmett Williams, *Spaghetti Sandwich* (1971), se encuentra en la intersección de categorías de comida y escritura, transformando una servilleta de tela en una pieza con texto compuesto por partes escritas a mano y partes mecanografiadas del programa de eventos en la Galerie Raymond Cordier.

Las prácticas de Brecht, Filliou y Pazos se sitúan **frente a las disciplinas**. Se diría con Maurice Blanchot que para estos autores el hecho artístico es la experiencia del que no se deja sustraer, de aquello que siente presente no pasa, porque es solo tráfico. El arte es un fenómeno transicional. Genera en el espectador una ilusión que le impulsa a relacionarse con los otros y con un entorno que, aunque exterior, no se percibe como ajeno. **Estamos ante tres artistas de dos generaciones distintas, que han percibido los problemas de nuestra época, y la necesidad de escapar al sistema del arte.** No han buscado hacer una obra de arte, sino dejar de hacerla.

La exposición se inaugurará el día 18 de septiembre a las 12h en ADN Galería (C/ de Mallorca, 205, El Eixample, 08036 Barcelona).

The Paradox of No

Carlos Pazos

George Brecht

Robert Filliou

**barcelona
gallery
weekend**

18.09.2025

As part of the Flash program of Barcelona Gallery Weekend, ADN Galeria presents *The Paradox of No*, a group exhibition featuring works by Carlos Pazos, George Brecht, and Robert Filliou. The exhibition, which features an exhibition text written by Manuel Borja-Villel, will be open to the public from Thursday, September 18, at 12 pm.

How to avoid a piece of art turning in **merchandise**? Does the world need more objects? Should things and experiences continue to be **compulsively produced**? These were some of the questions that not few thinkers and activists asked themselves in the decade of the sixties, when it became clear that the economy and social relations revolved around consumption. Life wasn't organized around the factory but the shopping center. And a new proletariat, without fixed schedules and with apparent freedom, started to occupy the public sphere, now transformed into a space for advertising.

Robert Filliou, Georges Brecht and others, such as Dieter Roth, Dorothy Iannone or Marcel Broodthaer, formed a network of artists that, from diverse perspectives and ways of doing, proposed alternatives to a present in which they did not recognize themselves, creating a powerful and active community located between Antwerp, Amsterdam, Dusseldorf and Cologne. **Carlos Pazos** did not participate in this network. However, the concerns of the aforementioned authors vibrate in his work.

The aforementioned artists created ways from what already existed. Pazos work is, in this regard, exemplary. He collects in a compelling way all kind of effects: toys, furniture, books, postcards, etc. He extracts them from the world, resignifying them. A Mickey Mouse or a touristic view have a

certain scope for him. The viewer can more or less approximate, intuit the presence of an idea or emotion. Even so, he is aware of the opacity from a work that resists being apprehended, since it has no function, no utility. The poetic arises from what society no longer wants or understands.

Specifically, for this exhibition, the works of the three artists are organized based on four lines of work that are not explicit but easily identifiable: **writing, music, the sexualized body, and food**. These are four languages (or four ways of organizing language) that have a privileged relationship with absence and negation. In them, the concept of merchandise is and is not, obsessively contradicting itself. The three artists sublimate it in order to abandon it as waste. Examples of this are works with a clear musical reference, such as Brecht's *Flute Solo* (1962), who was a gifted follower of John Cage and made the score a central element in his work.

On the other hand, a clear example of the sexualized body can be found in Carlos Pazos' series of postcards *Fucking Europe* (1949), filled with sexual drawings and turned into collages altogether with stamps. These pieces enter into dialogue with *Monsters are inoffensive* (1967) by Robert Filliou, Daniel Spoerri, and Roland Topor. Another series of postcard-sized photographs filled with irreverent doodles to explore the theme of sexuality and the censorship of the body. Food is also very present throughout the exhibition, with various bottles in works such as *Madame Brulée* (2023) by Carlos Pazos or the paradoxical object that conforms *The Bottle Bottle-Opener* (1966-1980) by Brecht.

In all these works, we see that **playfulness, randomness, whimsy, and humor** are characteristic features of George Brecht, Robert Filliou, and Carlos Pazos. Hence, their political stance on issues such as merchandise and the **economics of art** does not result in **rebellious activism** that seeks direct confrontation, but rather a cryptic way of being in the world, determined to postpone the crucial moment when the artistic act takes place. Hence the important role played by **collective acts as a creative process**: correspondence, mail art, artistic encounters organized as happenings that ultimately do not take place, etc. Another example, Filliou's work with Emmett Williams, *Spaghetti Sandwich* (1971), lies at the intersection of food and writing categories, transforming a cloth napkin into a piece with text composed of handwritten and typed parts of the event programme at the Galerie Raymond Cordier.

The practices of Brecht, Filliou, and Pazos lie **outside the disciplines**. To quote Maurice Blanchot, for these authors, the artistic act is the experience of that which cannot be taken away, of that which feels present and does not pass, because it is only traffic. Art is a transitional phenomenon. It generates an illusion in the viewer that drives them to relate to others and to an environment that, although external, is not perceived as alien. **We are faced with three artists from two different generations who have perceived the problems of our time and the need to escape the art system**. They have not sought to create a work of art, but rather to stop creating it.

The exhibition will open on September 18 at 12 p.m. at ADN Galería (C/ de Mallorca, 205, El Eixample, 08036 Barcelona).